

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

7 päivänä elokuuta 2018*

Ennakkoratkaisupyyntö – Asetus (ETY) N:o 1964/82 – Väärät ilmoitukset tai petolliset toimet tiettyjen luuttomien naudanlihojen vientiin myönnettävän erityistuen saamiseksi – Asetukseen N:o 1964/82 tehty muutos, jolla laajennetaan mahdollisuutta saada erityistä vientitukea – Lievemmän rikoslain taannehtivaa soveltamista koskeva periaate – Euroopan unionin perusoikeuskirjan 49 artiklan 1 kohdan kolmas virke

Asiassa C-115/17,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Cour de cassation (ylin tuomioistuin, Ranska) on esittänyt 23.11.2016 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 6.3.2017, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Administration des douanes et des droits indirects ja

Etablissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer)

vastaan

Hubert Clergeau,

Jean-Luc Labrousse,

Jean-Jacques Berthelley,

Alain Bouchet,

Jean-Pierre Dubois,

Marcel Géry,

Jean-Paul Matrat,

Jean-Pierre Paziot ja

Patrice Raillot,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. L. da Cruz Vilaça, varapresidentti A. Tizzano (esittelevä tuomari) sekä tuomarit A. Borg Barthet, M. Berger ja F. Biltgen,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

julkisasiamies: J. Kokott,

kirjaaja: hallintovirkkamies V. Giacobbo-Peyronnel,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 28.2.2018 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Hubert Clergeau, Jean-Luc Labrousse, Alain Bouchet ja Jean-Paul Matrat, edustajinaan P. Spinosi ja B. Paillard, avocats,
- Ranskan hallitus, asiamiehinään D. Colas, S. Horrenberger ja E. de Moustier,
- Kreikan hallitus, asiamiehinään G. Kanellopoulos, A. Vasilopoulou ja M. Tassopoulou,
- Itävallan hallitus, asiamiehenään G. Eberhard,
- Euroopan komissio, asiamiehinään A. Lewis ja D. Bianchi,

kuultuaan julkisasiamiehen 12.4.2018 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 49 artiklan 1 kohdan kolmannessa virkkeessä vahvistetun lievemmän rikoslain taannehtivaa soveltamista koskevan periaatteen tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat yhtäältä administration des douanes et droits indirects (tullihallinto, Ranska) ja Établissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer) (maatalous- ja kalastustuotealan valtiollinen elin, Ranska) ja toisaalta Hubert Clergeau, Jean-Luc Labrousse, Jean-Jacques Berthelémy, Alain Bouchet, Jean-Pierre Dubois, Marcel Géry, Jean-Paul Matrat, Jean-Pierre Paziot ja Patrice Raillot (jäljempänä pääasian syytetyt) ja jossa on kyse viimeksi mainittujen henkilöiden rikosoikeudellisesta vastuusta vääristä ilmoituksista tai petollisista toimista, joilla pyritään saamaan vientietua.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Tiettyjen luuttomien naudanlihojen vientiin myönnettävää erityistukea koskevista edellytyksistä 20.7.1982 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 1964/82 (EYVL 1982, L 212, s. 48) otettiin käyttöön edellytykset, joiden vallitessa eräille lihalaaduille voitiin myöntää erityisvientitukia.
- 4 Kyseisen asetuksen johdanto-osan toisessa perustelukappaleessa todettiin seuraavaa:

”markkinatilanteen, naudanliha-alan taloudellisen tilanteen ja sen tiettyjen tuotteiden myyntimahdollisuuksien vuoksi on tarpeen säätää niistä edellytyksistä, joiden vallitessa eräille näistä tuotteista voidaan viennissä myöntää erityisvientitukia –”

5 Tässä tarkoituksessa mainitun asetuksen 1 artiklassa säädettiin seuraavaa:

”Täysikasvuisten sonnien tuoreista tai jäädytetyistä takaneljänneksistä olevia luuttomia paloja, kukin erikseen pakattuna, voivat koskea erityiset vientituet tämän asetuksen ehtojen mukaisesti.

--”

6 Saman asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”Toimijan on tehtävä jäsenvaltioiden nimittämille toimivaltaisille viranomaisille ilmoitus, jossa hän ilmaisee halunsa tehdä tämän asetuksen mukaisesti luuttomiksi 1 artiklassa tarkoitetut takaneljännekset ja viedä luuttomat palat kokonaisuudessaan kukin pala erikseen pakattuna.”

7 Asetuksen N:o 1964/82 1 artiklaa ja 2 artiklan 1 kohtaa muutettiin 19.1.1998 alkaen asetuksen N:o 1964/82, maataloustuotteiden nimikkeistöstä vientitukia varten annetun asetuksen (ETY) N:o 3846/87 ja naudanliha-alan tuonti- ja vientitodistusjärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun asetuksen (EY) N:o 1445/95 muuttamisesta 11.12.1997 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 2469/97 (EYVL 1997, L 341, s. 8).

8 Asetuksen N:o 2469/97 johdanto-osan toisessa perustelukappaleessa todettiin seuraavaa:

”Uruguayn kierroksen maataloutta koskevan sopimuksen täytäntöönpanon jälkeen vaikuttaa suotavalta säätää järjestelmästä, jonka avulla voidaan paremmin erotella kolmansiin maihin tietyn etuuksin vietävät naudanliha-alan tuotteet; täysikasvuisten urospuolisten nautaeläinten etuneljänneksistä saatujen luuttomien palojen erityisen vientituen käyttöönotolla voitaisiin saavuttaa tämä tavoite; tämän vuoksi on syytä laajentaa asetuksessa [N:o 1964/82] säädetty nykyinen järjestelmä koskemaan näitä tuotteita”.

9 Asetuksen N:o 1964/82 1 artiklassa, sellaisena kuin se oli muutettuna asetuksella N:o 2469/97, säädettiin seuraavaa:

”Täysikasvuisten urospuolisten nautaeläinten tuoreista tai jäädytetyistä etu- ja takaneljänneksistä saaduille, erikseen pakatuille luuttomille paloille, joiden vähärasvaisen lihan keskimääräinen osuus on vähintään 55 prosenttia, voidaan antaa erityisiä vientitukia tämän asetuksen edellytysten mukaisesti.

--”

10 Asetus N:o 1964/82 kumottiin ja korvattiin tiettyjen luuttomien naudanlihoiden vientiin myönnettävää erityistukea koskevista edellytyksistä 21.11.2007 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1359/2007 (EYVL 2007, L 304, s. 21) 1.1.2008 alkaen.

11 Asetuksen N:o 1359/2007 johdanto-osan kolmannessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Markkinatilanteen, naudanliha-alan taloudellisen tilanteen ja sen tiettyjen tuotteiden myyntimahdollisuuksien vuoksi on tarpeen säätää niistä edellytyksistä, joiden vallitessa eräille näistä tuotteista voidaan viennissä myöntää erityisvientitukia. Tällaisista edellytyksistä on päätettävä erityisesti tiettyjen sonnien luuttomista neljänneksistä olevien lihalaatujen osalta.”

12 Mainitun asetuksen 1 ja 2 artiklassa toistetaan pääosin samaa sanamuotoa käyttäen asetuksen N:o 1964/82 1 artikla, sellaisena kuin se oli muutettuna asetuksella N:o 2469/97.

Ranskan oikeus

- 13 Tullikoodeksin (code de douanes) 426 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Ilmoittamatta jätettynä kiellettyjen tuotteiden tuontina tai vientinä pidetään

--

4° vääriä ilmoituksia tai petollisia toimia, joilla saadaan tai pyritään saamaan tuontiin tai vientiin liittyvä täysimääräinen tai osittainen korvaus, vapautus, maksujen alennus tai mikä tahansa muu etu, lukuun ottamatta laatua tai pakkausta koskevien säännösten rikkomista, kun sillä ei saada eikä pyritä saamaan korvausta, vapautusta, maksujen alennusta tai taloudellista etua;

--”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 14 La Rochellen (Ranska) valtionsyyttäjä aloitti 21.12.1990 X:n osalta tutkinnan tullikoodeksin 426 §:n 4 momentissa tarkoitetuista vääristä ilmoituksista tai petollisista toimista. Kyseinen tutkinta koski tosiseikkoja, jotka olivat tapahtuneet Clergeau SA:n, jonka tehtäviin kuuluu muun muassa lihan osto, myynti, kuljetus, tuonti, vienti ja teurastus, toimintojen yhteydessä.
- 15 Cour d’appel de Poitiersin (Poitiersin ylioikeus, Ranska) tutkintajaosto päätti 25.5.2010 mainitun tutkinnan ja toimitti pääasian syytetyt rikosasioita käsittelevän tuomioistuimen eteen.
- 16 Mainittuja syytettyjä moititaan lähinnä siitä, että he ovat vuosina 1987–1992 syyllistyneet tekoihin, joiden johdosta Clergeau on saanut asetuksessa N:o 1964/82 tarkoitettuja erityisiä vientitukia, joihin sillä ei ollut oikeutta, ilmoittamalla sellaiset lihan osat mainitun asetuksen 1 artiklassa tarkoitetuiksi täysikasvuisten urospuolisten nautaeläinten ”takaneljänneksistä oleviksi luuttomiksi paloiksi”, jotka eivät olleet kyseisen määritelmän mukaisia. Pääasian syytetyt olivat näet toimittaneet hyväksytyyn vientivarastoon paloja, jotka olivat pääosin etuneljänneksistä, vaikka pelkästään takaneljänneksistä oleville paloille voitiin myöntää tällaisia tukia.
- 17 Tribunal correctionnel de La Rochellen (La Rochellen rikosasioiden tuomioistuin, Ranska) 3.12.2013 antamalla tuomiolla, joka pysytettiin muutoksenhaun yhteydessä cour d’appel de Poitiersin 12.3.2015 antamalla tuomiolla, pääasian syytetyt vapautettiin syytteistä.
- 18 Administration des douanes et droits indirects ja FranceAgriMer ovat valittaneet kyseisestä tuomiosta ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen, joka katsoo, että FranceAgriMerin ensimmäisessä valitusperusteessa tulee esiin unionin oikeutta koskeva kysymys perusoikeuskirjan 49 artiklan 1 kohdassa vahvistetun, lievemmän rikoslain taannehtivaa soveltamista koskevan periaatteen tulkinnasta.
- 19 FranceAgriMer väittää mainitun valitusperusteen tueksi lähinnä, että cour d’appel de Poitiers on soveltanut virheellisesti sääntöjä, joilla säännellään rikosoikeuden ajallisesti soveltamista, koska se on soveltanut pääasiassa taannehtivasti niiden perusteiden muutosta, joilla yksityisille voidaan myöntää alun perin asetuksessa N:o 1964/82 säädettyjä erityisiä vientitukia. Kyseinen muutos ei näet sen mukaan kuulu lievemmän rikoslain taannehtivaa soveltamista koskevan periaatteen soveltamisalaan siltä osin kuin se ei koske rikkomisen tunnusmerkistöä eikä sillä ole muutettu pääasiassa kyseessä olevan rangaistavuuden luonnehdintaa.

- 20 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa heti alkuun, että asetuksessa N:o 1964/82 säädettiin täysikasvuisten urospuolisten nautaeläinten takaneljänneksistä olevien luuttomien palojen vientiin myönnettävästä erityistuesta. Pääasian tosiseikkojen tapahtumahetken jälkeen kyseinen asetus on kuitenkin korvattu asetuksella N:o 1359/2007, jonka mukaan kyseistä tukea voidaan myöntää myös etuneljänneksistä oleville paloille. Nyt käsiteltävässä tapauksessa esiin tulee siis kysymys siitä, onko näitä muutoksia sovellettava pääasiassa lievemmän rikoslain taannehtivaa soveltamista koskevan periaatteen nojalla.
- 21 Mainittu tuomioistuin huomauttaa tältä osin aluksi, että kyseinen periaate liittyy ajatukseen siitä, että rangaistavuudesta ja rangaistuksista voidaan määrätä vain, jos ne ovat tarpeen. Tämän tarpeen arviointi on kuitenkin erityislaatuista taloudellisen säännösten osalta kyseisen säännösten muuttuvuuden vuoksi. Tällä alalla se, että jokin toimenpide ei ole enää tarpeen nykyisessä taloudellisessa tilanteessa, ei merkitse, ettei sen noudattamista jättämisestä aikaisemmin ole enää määrättävä seuraamusta.
- 22 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa tämän jälkeen, että tullikoodeksin 426 §:n 4 momentilla pannaan Ranskan oikeusjärjestyksessä täytäntöön SEU 4 artiklan 3 kohtaan perustuva velvoite määrätä seuraamus henkilöille, jotka saavat väärin ilmoitusten tai petollisten toimien johdosta erityisiä vientitukia, joihin heillä ei ole oikeutta. Kyseistä kansallista säännöstä, joka on pääasian syyteiden oikeudellinen perusta, ei ole kuitenkaan muutettu millään tavalla ajan myötä.
- 23 Mainittu tuomioistuin katsoo lopuksi, että lievemmän rikoslain taannehtivaa soveltamista koskevan periaatteen soveltaminen pääasiassa kyseessä olevan kaltaisissa olosuhteissa johtaisi siihen, että Euroopan unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien loukkausten torjuminen on vaikeampaa. Perusoikeuskirjan 49 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun periaatteen soveltaminen voisi siis estää SEU 4 artiklan 3 kohdan noudattamisen.
- 24 Tässä tilanteessa Cour de cassation (ylin tuomioistuin, Ranska) päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko perusoikeuskirjan 49 artiklaa tulkittava siten, että se on esteenä henkilön tuomitsemiselle rangaistukseen siitä, että hän on saanut perusteettomia vientitukia petollisten toimien tai tavaroiden, joille tukea oli haettu, luonnetta koskevien väärin ilmoitusten johdosta, kun kyseisen henkilön tosiasiallisesti viemät tavarat voivat tosiseikkojen tapahtumahetken jälkeen tapahtuneen säännösten muutoksen johdosta sittemmin saada kyseisiä tukia?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

- 25 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedusteleo kysymyksellään lähinnä, onko perusoikeuskirjan 49 artiklan 1 kohdan kolmannessa virkkeessä vahvistettua lievemmän rikoslain taannehtivaa soveltamista koskevaa periaatetta tulkittava siten, että se on esteenä henkilön tuomitsemiselle rangaistukseen siitä, että hän on saanut perusteettomasti asetuksessa N:o 1964/82 säädetyjä erityisiä vientitukia petollisten toimien tai tavaroiden, joille tukea on haettu, luonnetta koskevien väärin ilmoitusten johdosta, kun kyseisen henkilön viemille tavaroille voidaan mainittuun asetukseen syyksi luettujen tosiseikkojen tapahtumahetken jälkeen tehdyn muutoksen johdosta myöntää kyseisiä tukia.
- 26 Aluksi on muistutettava, että lievemmän rikoslain taannehtivaa soveltamista koskeva periaate – sellaisena kuin se vahvistetaan perusoikeuskirjan 49 artiklan 1 kohdassa – kuuluu unionin primaarioikeuteen. Unionin tuomioistuin totesi jo ennen Lissabonin sopimuksen, jolla perusoikeuskirjalle annettiin sama oikeudellinen arvo kuin perussopimuksille, voimaantuloa, että kyseinen periaate perustuu jäsenvaltioiden yhteiseen valtiosääntöperinteeseen ja sen on näin ollen

katsottava kuuluvan unionin oikeuden yleisiin periaatteisiin, joita kansallisen tuomioistuimen on noudatettava, kun se soveltaa kansallista oikeutta (tuomio 6.10.2016, Paoletti ym., C-218/15, EU:C:2016:748, 25 kohta).

- 27 Näin ollen se, että pääasiassa kyseessä olevat tosiseikat ovat tapahtuneet vuosina 1987–1992 eli ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa 1.12.2009, ei sellaisenaan ole esteenä sille, että nyt käsiteltävässä tapauksessa sovelletaan perusoikeuskirjan 49 artiklan 1 kohdan kolmannessa virkkeessä vahvistettua lievemmän rikoslain taannehtivaa soveltamista koskevaa periaatetta.
- 28 Lisäksi on huomautettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeusjärjestyksessä taatut perusoikeudet on tarkoitettu sovellettaviksi kaikkiin unionin oikeudessa säännelyihin tilanteisiin mutta ei muihin tilanteisiin (tuomio 14.6.2017, Online Games ym., C-685/15, EU:C:2017:452, 55 kohta).
- 29 Nyt käsiteltävässä tapauksessa on riittävää huomauttaa, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen antamien tietojen mukaan pääasian syytettyjä syytetään tullikoodeksin 426 §:n 4 momentin nojalla sellaisista vääristä ilmoituksista tai petollisista toimista, joiden johdosta he ovat saaneet asetuksessa N:o 1964/82 säädettyjä erityisiä vientitukia. Tullikoodeksin kyseisen säännöksen tarkoituksena on siis etenkin unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien loukkausten torjuminen jäsenvaltioille SEU 4 artiklan 3 kohdassa ja SEUT 325 artiklassa asetettujen velvollisuuksien mukaisesti.
- 30 Tämän perusteella on todettava, että tullikoodeksin 426 §:n 4 momentissa säädetty rangaistavuus ja pääasiassa kyseessä oleva rikosprosessi kuuluvat unionin oikeusjärjestyksessä taattujen perusoikeuksien soveltamisalaan tämän tuomion 28 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettulla tavalla, joten ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on varmistettava, että mainitussa prosessissa noudatetaan perusoikeuskirjan 49 artiklan 1 kohdan kolmannessa virkkeessä vahvistettua lievemmän rikoslain taannehtivaa soveltamista koskevaa periaatetta (ks. analogisesti tuomio 3.5.2005, Berlusconi ym., C-387/02, C-391/02 ja C-403/02, EU:C:2005:270, 69 kohta).
- 31 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kysymykseen vastaamiseksi on kuitenkin huomautettava, että pääasiassa kyseessä olevien tosiseikkojen tapahtumahetken jälkeen asetuksen N:o 1964/82 1 artiklaa on muutettu 19.1.1998 alkaen asetuksella N:o 2469/97, jolla laajennettiin asetuksen N:o 1964/82 säädettyt erityiset vientituet koskemaan myös pääasian syytettyjen syyksi luettujen väärin ilmoitusten tai petollisten toimien kohteena olevan kaltaisia urospuolisten nautaeläinten etuneljänneksistä saatuja paloja. Tämä muutos otettiin tämän jälkeen asetuksen N:o 1359/2007, johon on kodifioitu ja jolla on korvattu asetus N:o 1964/82 1.1.2008 alkaen, 1 artiklaan.
- 32 On siis tarkastettava, onko – kun otetaan huomioon mainittu asetuksen N:o 1964/82 1 artiklassa säädettyjen tuen myöntämisen perusteiden muutos – perusoikeuskirjan 49 artiklan 1 kohdan kolmannessa virkkeessä vahvistettu lievemmän rikoslain taannehtivaa soveltamista koskeva periaate esteenä henkilön tuomitsemiselle rangaistukseen siitä, että hän on antanut vääriä ilmoituksia tai toiminut petollisesti tullikoodeksin 426 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla.
- 33 Tältä osin on muistutettava, että vastaajalle lievemmän rikoslain taannehtiva soveltaminen edellyttää välttämättä lakien ajallista seuraantoa ja perustuu toteamukseen siitä, että lainsäätäjä on muuttanut mieltään joko tekojen rikosoikeudellisesta luokittelusta tai tiettyyn rikkomiseen sovellettavasta rangaistuksesta (tuomio 6.10.2016, Paoletti ym., C-218/15, EU:C:2016:748, 27 kohta).
- 34 On kuitenkin korostettava yhtäältä, että – kuten unionin tuomioistuimelle toimitetusta asiakirja-aineistosta ilmenee – Ranskan lainsäätäjä ei ole muuttanut millään tavalla tullikoodeksin 426 §:n 4 momentissa säädettyä rangaistavuutta pääasiassa kyseessä olevan rikkomisen jälkeen. Vääristä

ilmoituksista ja petollisista toimista, joiden johdosta asetuksessa N:o 1964/82 säädetyn erityisen vientituen kaltainen vientiin liittyvä etu on saatu, voidaan siis edelleen määrätä rangaistus samalla tavalla kuin pääasian tosiseikkojen tapahtumahetkellä.

- 35 On siis todettava – kuten julkisasiamies on tehnyt ratkaisuehdotuksensa 41 kohdassa –, että nyt käsiteltävässä tapauksessa Ranskan lainsäätäjän arviointi ei ole muuttunut millään tavalla syyksi luettujen tekojen rikosoikeudellisesta luokittelun tai siihen rikkomiseen sovellettavan rangaistuksen osalta, josta pääasian syytettyjä moititaan.
- 36 Tämän tuomion 31 kohdassa mieleen palautetusta unionin säännösten yhteydessä toteutetusta muutoksesta on toisaalta korostettava, että – kuten asetuksen N:o 2469/97 johdanto-osan toisesta perustelukappaleesta ilmenee – täysikasvuisten urospuolisten nautaeläinten etuneljänneksistä saatujen luuttomien palojen vientiin myönnettävän erityistuen käyttöönottamisella mainittu säännöstö pyrittiin mukauttamaan lihamarkkinoiden muuttuviin realiteetteihin ja erityisesti maailmanmarkkinoiden muuttuneeseen tilanteeseen Uruguayn kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa tehtyjen sopimusten täytäntöönpanon jälkeen.
- 37 Unionin lainsäätäjän päätös muuttaa asetuksen N:o 1964/82 1 artiklassa säädettyjä tuen saamisen perusteita perustui siis lihan maailmanmarkkinoilla vallinneen tilanteen yksinomaan taloudelliseen ja tekniseen arviointiin.
- 38 On siis todettava, että mainittu lainsäätäjä ei pyrkinyt kyseisellä muutoksella asettamaan mitenkään kyseenalaiseksi rikosoikeudellista luokittelua tai sitä, miten kansalliset toimivaltaiset viranomaiset arvioivat sitä rangaistusta, jota pääasian syytettyjen syyksi luettujen väärin ilmoitusten tai petollisten toimien kaltaisiin menettelyihin, joiden johdosta saadaan perusteettomasti asetuksessa N:o 1964/82 säädettyjä erityisiä vientitukia, on sovellettava.
- 39 Kuten muun muassa Ranskan hallitus on kirjallisissa huomautuksissaan todennut, on lisäksi korostettava myös sitä, että unionin säännösten yhteydessä toteutetulla muutoksella ei ole muutettu pääasian syytettyjen syyksi luetun rikkomisen tunnusmerkistöä.
- 40 Koska kyseinen rikkominen koskee vääriä ilmoituksia tai petollisia toimia, joiden johdosta saadaan asetuksessa N:o 1964/82 säädettyjä erityisiä vientitukia, se, että pääasiassa kyseessä olevien tosiseikkojen tapahtumahetken jälkeen tavarat, joille kyseisiä tukia on haettu, ovat muuttuneet sellaisiksi, että niille voidaan vastedes myöntää kyseinen etu, ei näet sellaisenaan voi vaikuttaa siihen, että tällaisista vääristä ilmoituksista tai petollisista toimista voidaan määrätä rangaistus.
- 41 Kaiken edellä esitetyn perusteella kysymykseen on vastattava, että perusoikeuskirjan 49 artiklan 1 kohdan kolmannessa virkkeessä vahvistettua lievemmän rikoslain taannehtivaa soveltamista koskevaa periaatetta on tulkittava siten, ettei se ole esteenä henkilön tuomitsemiselle rangaistukseen siitä, että hän on saanut perusteettomasti asetuksessa N:o 1964/82 säädettyjä erityisiä vientitukia petollisten toimien tai tavaroiden, joille tukea on haettu, luonnetta koskevien väärin ilmoitusten johdosta, kun kyseisen henkilön viemille tavaroille voidaan mainittuun asetukseen syyksi luettujen tosiseikkojen tapahtumahetken jälkeen tehdyn muutoksen johdosta myöntää kyseisiä tukia.

Oikeudenkäyntikulut

- 42 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Euroopan unionin perusoikeuskirjan 49 artiklan 1 kohdan kolmannessa virkkeessä vahvistettua lievemmän rikoslain taannehtivaa soveltamista koskevaa periaatetta on tulkittava siten, ettei se ole esteenä henkilön tuomitsemiselle rangaistukseen siitä, että hän on saanut perusteettomasti tiettyjen luuttomien naudanlihojen vientiin myönnettävää erityistukea koskevista edellytyksistä 20.7.1982 annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 1964/82 säädettyjä erityisiä vientitukia petollisten toimien tai tavaroiden, joille tukea on haettu, luonnetta koskevien väärien ilmoitusten johdosta, kun kyseisen henkilön viemille tavaroille voidaan mainittuun asetukseen syyksi luettujen tosiseikkojen tapahtumahetken jälkeen tehdyn muutoksen johdosta myöntää kyseisiä tukia.

Allekirjoitukset